

Τά Κανδυλιώτικα

Έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και απανταχού Κανδυλιωτών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" Γραφεία: Κεραμεικού 23 ΑΘΗΝΑ • ΕΤΟΣ 20 Αριθ. Φύλλου 7 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1995

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Το Διοικ. Συμβούλιο του Συλλόγου Κανδυλιωτών «Η ΠΡΟΟΔΟΣ» σύμφωνα με τα άρθρα 12, 16 και 17 του Καταστατικού του, καλεί όλα τα μέλη του σε τακτική Γενική Συνέλευση την Κυριακή 7 Μαΐου 1995 και ώρα 10.00 στο Γραφείο του Συλλόγου, οδός Κεραμεικού 23 ΑΘΗΝΑ, με θέματα ημερήσιας διάταξης τα εξής:

1. Εκλογή Προέδρου και Γραμματέα της Συνέλευσης.
2. Εκθεση πεπτραγμένων απερχομένου Διοικ. Συμβουλίου - Απολογισμός εσόδων και εξόδων.
3. Εκθεση Επειγκτικής Επιτροπής - Εγκριση οικον. απολογισμού.
4. Προτάσεις - προγραμματικά πλαίσια για το νέο Δ.Σ.
5. Εκλογή 5μελούς Εφορευτικής Επιτροπής.
6. Εκλογή των νέων μελών του Διοικ. Συμβουλίου και της Επειγκτικής Επιτροπής για την επόμενη διετία.

Αν, κατά την ως άνω ημερομηνία, δεν υπάρχει απαρτία, η Συνέλευση θα πραγματοποιηθεί την επόμενη Κυριακή.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Επειδή, συνήθως, κατά την πρώτη Συνέλευση δεν υπάρχει η απαιτούμενη από το Καταστατικό απαρτία, προς αποφυγή ταπειπωριών, παρακαλούμε όλους να προσέλθετε στον ίδιο χώρο τη δεύτερη ημερομηνία, δηλ. την ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΜΑΪΟΥ 1995 ώρα 10.00 .

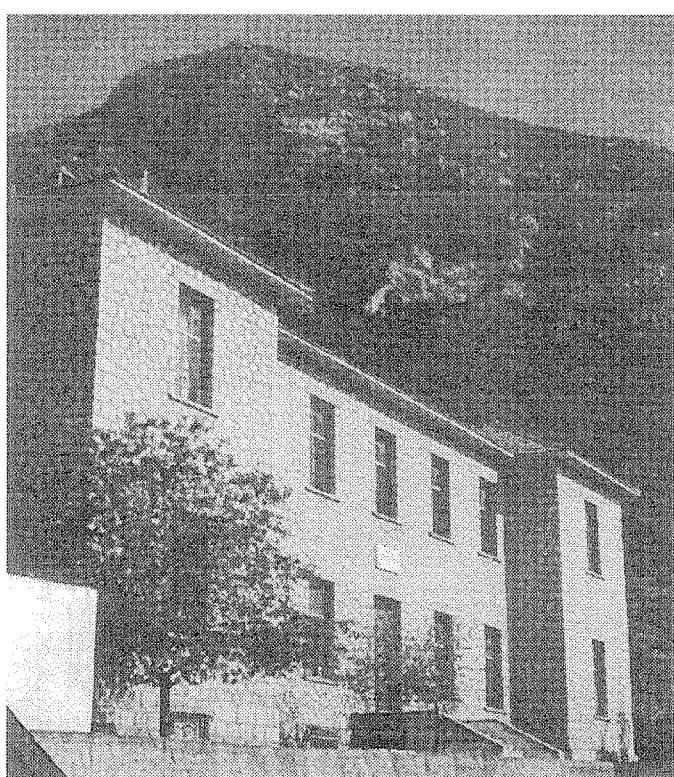
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Οσοι επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα για το νέο Δ.Σ. και την Ε.Ε. (συμπληρωμένο το 21ο έτος της ηπικίας τους) παρακαλούνται να έρθουν στο Γραφείο, στις 7-5-95 ώρα 10.00 , να το δηλώσουν.
2. Η καταχώρηση αυτή επέχει θέση επιστολής προς τα μέλη και δεν θα τους σταλούν ιδιαίτερες προσκλήσεις για τη Γεν. Συνέλευση.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Κων. Δάλκος

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Δημ. Λαρδίκος

Το «ΖΑΖΕΙΟΝ» Διδακτήριο (Δημοτικό σχολείο Κανδύλας)

Με πρωτοβουλία της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Ελλάδος ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΑΣ ΩΣ ΠΡΩΤΟ ΜΕΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΔΑΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΚΑΜΠΟ ΚΑΝΔΥΛΑΣ

Στα πλαίσια της πρόσκλησης της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Επλάδος για συνδιάσκεψη κατά Επαρχίες των Συλλόγων, με σκοπό να επισημανθούν και να ιεραρχηθούν τα προθιμότερα περιφερειακής ανάπτυξης της περιοχής τους, επραγματοποιήθηκε στις 15-3-95 στο γραφείο του Συλλόγου Λεβιδιώτων στην Αθήνα συνάντηση και συνδιάσκεψη αντιπροσώπων των Συλλόγων των χωριών Βλαχέρνας, Δάρα, Κανδύλας, Κάγια, Κώμης, Λεβιδίου, Παλαιοπύργου και Χωτούσας.

Οι αντιπρόσωποι επεσήμαναν τα προθιμότερα περιοχής των χωριών τους και επρότειναν, κατά σειρά προτεραιότητας, τα έργα που πρέπει να γίνουν, ώστε να μπορέσει να μπει στο δρόμο της ανάπτυξης η ευρύτερη περιοχή των χωριών μας.

Από όλους οικεδόν προτάθηκε ως πρώτο έργο η υποποίηση του αναδασμού του κά-

μπου Κανδύλας εντός τακτού χρόνου. Τα δάπλα έργα που έπονται είναι η συντόμευση του δρόμου Νεστάνης - Βλαχέρνας, η μελέτη για οιλιγοδάπανη άρδευση του κάμπου Κανδύλας, για αντιμετώπιση της πειραιώδριας του κάμπου Δάρα και για αναδάρθωση των καλπιεργιών, η αξιοποίηση των σπηλαίων Κάγια και Κανδύλας και του αρχαίου θεάτρου του Ορχομενού, η οδική σύνδεση των χωριών Κώμης, Δάρα, Χωτούσας, Βλαχέρνας, η ανάπτυξη υποχρεώσεως από την Παναρκαδική Ο.Ε. για την πραγματοποίηση εκδόσεων που θα αναφέρονται στην περιοχή τους ανέρωπους της και τον ποδιτισμό της, η διάνοιξη δρόμου από Νεστάνη Κακούρη Παλαιόπυργο Βλαχέρνα, η αξιοποίηση της ιστορικής Ι. Μονής Κανδύλας και του παλαιού ναυού της Παναγίας του Λεβιδίου, η τηλεοπτική κάλυψη όλων των χωριών, η δημιουργία αναπτυξιακού συνδέσμου

για την εκμετάλλευση του Μανάπου και του κιονοδρομικού κέντρου της Οστρακίνας και η δημιουργία Αρκαδικού Χωριού για τους μετανάστες.

Αποφασίστηκε να σταλεί σχετικό υπόμνημα προς την Παναρκαδική Ο.Ε. για τα περαιτέρω και είδοση προς το Δήμαρχο Λεβιδίου να καλέσει και τους Κοινοτάρχες των χωριών και να πάρουν απόφαση επί του θέματος.

Συγκροτήθηκαν και δύο επιτροπές. Μία για να παρακολουθεί το θέμα του αναδασμού, αποτελούμενη από τους Αναστάσιο Οικονομόπουλο, Γιώργο Καλπακιώτη, Χαράλ. Γεωργακόπουλο και Νίκο Κουτουράκη και μία να διερευνήσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την ίδρυση Αναπτυξιακού Συνδέσμου, αποτελούμενη από τους Κων/νο Δάλκο, Βασ. Καραχάλιο, Βαγγέλη Φίλη και Χαρ. Γεωργακόπουλο

Μνήμες και Βιώματα

ΑΛΗΘΙΝΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Η Μεγάλη Λαμπρή ή η Μεγάλη Ανάσταση, όπως λένε οι Καντυλαίοι την Κυριακή του Πάσχα, αναμενόταν τα παλιότερα χρόνια απ' αυτούς, μικρούς και μεγάλους, με ανυπομονήσια και γιορτάζοταν με βαδιά κατάνυξη, με χαρά, με αγνή και αληθινή αγάπη, με συγκίνηση και καλοσύνη.

Ήταν η «λαμπροφόρος ημέρα της έγερσης!» Η «εορτή των εορτών και η πανήγυρις των πανηγύρεων!» «Η θαυματική και κυρία» των ημερών! Η «κατ' εξοχήν» ημέρα της χαράς! Κι η χαρά τόσο αδαπάνητη που κρατούσε όλη την ημέρα και χόρευε μέσα στις ψυχές όλων αυτών των ανθρώπων, των καλών και των κακών, των δικαίων και των αδίκων, των φτωχών και των θεόφτωχων Καντυλαίων.

Το χαρμόσυνο εορταστικό μήνυμα το 'δινε η ορθρινή καμπάνα και το 'παιρναν οι άνθρωποι κι ετρέχανε στις εκκλησίες. Όλοι ηδέλανε να προλάβουν αναμένα τα φώτα για να ζήσουν, σε λίγο που θα οιήνανε, εκείνη την ολιγόλεπτη και ολοσκότεινη μυσταγώγια του «Ιδού σκοτία και πρώ». Στην απάνου εκκλησιά, ο μεγάλος μυσταγωγός που οδηγεί

γιούσε τις ψυχές κατ' ευθείαν στην Ανάσταση, μέσω του τροπαρίου αυτού, ήταν η γλυκιά φωνή του αείμνηστου Γιωργάκη Οικονομόπουλου. Αξίζει να σταθούμε λίγο εδώ.

Δεν ξέρω - συγχωρέστε μου την υπερβολή - μα όταν άκουσα την είδηση του θανάτου του, έτοι μου 'ρθε αυθόρυμπτα και είπα: «Και τώρα πώς θα κάνουμε, από δώ και πέρα, Ανάσταση στην Καντύλα!». Και θυμήθηκα μετά ένα περιστατικό που είχε συμβεί με τον αείμνηστο μπαρμπα - Γιώργη και κάποιον καθηγητή του τότε Γυμνασίου, θεολόγο μάλιστα, που κουτσόψελνε κιόλας. Ο καθηγητής είχε μείνει για Πάσχα στην Καντύλα εκείνη την χρονιά κι ο μπαρμπα - Γιώργης, από ευγένεια και σεβασμό προς τον ξένο - φάλτης και καθηγητής θεολόγος ήταν, δεν ήταν λίγο πράμα - του πρότεινε να φάλει το «Ιδού σκοτία και πρώ». Εκείνη τη στιγμή οι επίτροποι ο παπάς και οι φάλτες έσθηγαν, όπως συνηθίζεται, όλα τα φώτα. Ο δυστυχής θεολόγος δεν ήξερε «απόξω» το τροπάριο και εξήτησε ν' ανάψει ένα κερί για να βλέπει στο βιβλίο και να φέλνει.

Αείμνηστε μπαρμπα - Γιώργη, και μόνο γι' αυτές τις στιγμές της μεταρσίωσης που μας χάριζες, θα 'χεις αγιάσει! Ας είναι αλαφρό το χώμα σου και η μνήμη σου αιωνία! Ψελνότανε, λοιπόν, «από στήθους» το εωδινό αυτό, μέσα στο απόλυτο σκοτάδι, τόσο κατανυκτικά που μικροί και μεγάλοι ουγκλονιζόσανε, οι ψυχές ανοίγανε κι επλάταιναν κι ανυψωνόσανε και κατακλυζόσανε από ιερή συγκίνηση και χαρά και καλοσύνη και αγάπη και γινόσανε φως, έτοιμες να

Του Δημήτρη Λαρδίκου μπει στην εκκλησιά εκείνη την ώρα, θα είχαν διαπράξει, κατά τον μπαρμπα - Γιώργη, μικρότερη βεβήλωση από εκείνη του φάλητη και θεολόγου, που ζητούσε να κρατάει φως και να φέλνει στον κόσμο «Ιδού σκοτία!!!! Παραμέρισε τις ευγένειες, επετίμησε το ... θέβηλο, λέγοντάς του αυστηρά: «δεν ανάβουνε κερί τώρα» και άρχισε, γλυκύς και ωραίος, το εωδινό δοξαστικό «Ιδού σκοτία και πρώ...», εν απολύτω σκοτία, έτοι μόνος συνηθίζοτανε πάππου προς πάππου στο χωριό μας κι όπως ήξερε εκείνος να το φέλνει κάθε ζωή, για τους συγχωριανούς του!

Αείμνηστε μπαρμπα - Γιώργη, και μόνο γι' αυτές τις στιγμές της μεταρσίωσης που μας χάριζες, θα 'χεις αγιάσει! Ας είναι αλαφρό το χώμα σου και η μνήμη σου αιωνία!

Ψελνότανε, λοιπόν, «από στήθους» το εωδινό αυτό, μέσα στο απόλυτο σκοτάδι, τόσο κατανυκτικά που μικροί και μεγάλοι ουγκλονιζόσανε, οι ψυχές ανοίγανε κι επλάταιναν κι ανυψωνόσανε και κατακ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΡΕΧΟΥΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΒΡΥΣΕΣ ΤΗΣ ΚΑΝΔΥΛΑΣ ΜΑΣ

ΤΟΥ Θ.Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Η Κανδύλα έχει αξιόλογη ιστορία, παράδοση ανά τους αιώνες. Είναι ένα μεχάλο χωριό που επέζησε μέσα από θυελλες και φοβερές καταστροφές, δοκιμάστηκε σκληρά από τους Τουρκοαλβανούς. Η ιστορία γράφει: Το 175 - 176 μ.Χ. πέρασε ο μεχάλος ιστορικός ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ αναφέροντας αρκετά για την κωμόπολη ΚΟΝΔΥΛΕΑ. Μεταχενέστερα το 1467 αναφέρεται το ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΚΑΝΔΥΛΑΣ. Το 1770 αναφέρονται οι συνοικίσμοι ΚΑΝΔΥΛΑ, ΓΕΡΝΙΤΣΙ, ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙ, ΜΟΥΡΕΣΙ ΤΟΣΚΕΣΙ, ΔΙΑΣΕΛΟ, ΛΙΒΕΡΓΑ ΚΑΡΕΣ, ΓΑΡΖΕΝΙΚΟ και ΔΙΑΚΟΠΗ. Την αυτήν χρονολογία κατεστράφησαν ολοσχερώς από τους Τουρκοαλβανούς. Μετά από αυτήν την καταστροφήν ολοι οι ανωτέρω Συνοικίσμοι συγκεντρώθηκαν στην Κανδύλα, πλην το Διακόπη και Πύργου το ρέμα που σήμερα υπάρχουν με λίγους κατοίκους. Στην πορεία του χρόνου οι κάτοικοι του χωριού κατασκεύασαν, έφτιαξαν βρύσες σε όλες τις γειτνιές. Ο Παντοδύναμος απλόχερα έδωσε στην Κανδύλα πολλά νερά, περισσότερα από όλα τα χύρω χωριά. Μόνον έλλειψη νερού δεν υπάρχει στο χωριό και στον κάμπο. Άλλα δεν υπήρχε η σημερινή πολυτέλεια που όλα τα σπίτια έχουν βρύσες, ακόμη και στα καλύβια.

Τι να πρωτοθυμηθώ απ' τα πρώτα χρόνια της προπολεμικής αλλά και μεταπολεμικής Κανδύλας! Τους δύσκολους καιρούς που πέρασε η δική μου γενιά και άλλες, 1940 - 1950, πολέμος, κατοχή, μεταστάσεων. Μικρός - μικρός, πολύ αδύνατος, μόλις σκάρισα, έτρεχα μαζί με τ' άλλα παιδιά στην βρύση της γειτονιάς μου, στου ΜΠΛΟΥΤΑ, για να πιούμε νερό αλλά περισσότερο για παιχνίδι. Μεγαλώνοντας 4 - 5 ετών επήγαινα και έπαιρνα νερό με το ξύλινο κανάτι ή το μικρό τσουκάλι και μερικές φορές με την μικρή βαρέλα, που όποιος τυχόν έχανε το καπάκι - βούλωμα - είχε συνέπειες. Θεωρούσαν το παιδι άνευθυνο για την σοβαρή απώλεια. Και

αν κάποιο παιδι το έχανε για δεύτερη φορά το βρισκόμενο πήγαινε σύννεφο.

Σε όποια γειτονιά - μαχαλά πηγαίνες υπήρχαν βρύσες και πολλά παιδιά. Όλες έτρεχαν πάντοτε πεντακάθαρο, χάρχαρο νερό, έτοιμες να σε ξεδιψάσουν, να σε δροσίσουν, να σε ξεκουράσουν. Μεχάλωσαν γενιές και γενιές. Τα καλοκαίρια σε κάθε βρύση χύρω - χύρω υπήρχαν πολλά μα πολλά παιδιά, αφού κάθε οικογένεια είχε από 6 - 9 παιδιά το λιγότερο, μερικές οικογένειες περισσότερα - έχω 9 αδέλφια εν ζωή.

Θα αναφέρω όλες τις βρύσες μία προς μία.

Από την πηγή της ΔΑΦΝΗΣ έπαιρνα νερό:

Α. Του ΜΠΛΟΥΤΑ - ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΑΙΩΝ. Βρισκόταν ακριβώς έξω από το σπίτι του Κ. Αγγελόπουλου (Κανάτα), ήταν με προδιαγραφές, μαρμάρινη με τρεις κρουνούς - κάνουλες, αριστερά δεξιά υπήρχαν νεροχύτες - χούρνες που έπιναν τα ζώα νερό. Έτρεχε μέρα - νύχτα πολύ νερό, δροσερό το καλοκαίρι, χλιαρό το χειμώνα γιατί το δίκτιο παροχής βρισκόταν σε αρκετό βάθος. Νερό μεταλλικό, χωνευτικό, διουρητικό, κατάλληλο για το στομάχι. Ακόμη και σήμερα πηγαίνουν στην πηγή και πάρνουν νερό.

Β. Η ΣΩΛΗΝΑ ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ στην πρώτη πλατεία του χωριού έμπροσθεν της οικίας Αφων Α. Παπασπυρίδη. Ήταν τοποθετημένη σε υψος, δεν φτάναμε να πιούμε νερό, κάναμε χρήση για κύπελο την χούφτα μας. Έτρεχε όλο το 24ωρο. Η πτωσίση του νερού λόγω ύψους στην σιγαλιά της νύχτας δημιουργούσε ένα διαρκές μουσικό ρεφραίν, όταν φυσούσε άλλαζε νότες, χαρόσουν να το ακούς. Κοντά στο εκκλησάκι Άγιος Βασίλειος υπήρχε σωλήνων υπερχειλίσεως όρθια, ύψους 4 - 5 μ., 2 1/2' κλειστή στην κορυφή, κάτωθεν της κορυφής χύρω - χύρω τρύπες 5 - 6 χιλ. Με την υπερχειλίση τα νερά εκτοξεύονται και σχηματίζουν ομπρέλα. Πολλές φορές ανάλογα με την θέση του ηλίου σχηματίζουν το ουράνιο τόξο. Ωραίο θέαμα!

Από την πηγή ΤΡΟΥΠΙΑ ΒΡΥΣΗ έπαιρναν νερό οι παρακάτω βρύσες:

1. Η ιστορική ΑΠΑΝΩΒΡΥΣΗ, η μόνη που χάντωσε από το σκληρό πέρασμα του Πολιτισμού, του αμιάντου και της πλαστικής σωλήνας που γνωρίσαμε στη ζωή μας. Είναι θωλωτή καμάρα που στο βάθος υπάρχουν αυλοί - χούρνες. Το σκέπασμά της εξυπηρετούσε πολύ τις νοικοκυρές που έπιεναν - έβγαζαν τα ρούχα το χειμώνα, γιατί δλύτωναν από το φοβερό κρύο, το αγιόλι της Κομποτής και του Αχιολιά. Αξίζει μια επισκεψη επιπόπου για μια λήψη φωτογραφίας.

2. Η ΚΑΤΩΒΡΥΣΗ εξυπηρετούσε το μισό χωριό. Ήταν η μεχαλύτερη και ήταν πέρασμα πολλών ανθρώπων και ζώων. Είχε τέσσερους ή πέντε αυλούς - χούρνες που στους ίδιους αυλούς έπαιρναν, έπιναν άνθρωποι και ζώα. Έτρεχε πολύ νερό αυλάκι που έφθανε μέρι το ΧΡΙΣΤΟ. Η σειρά επτερείτο με ακρίβεια. Οι χούρνες, όπως έχω ακούσει, φυλάσσονται σε αύλη κάποιου σπιτιού. Να μη χαθούν, θα χρειασθούν.

3. Η βρύση στον ΠΛΑΤΑΝΟ, στα ΜΠΙΣΙΕΙΚΑ είχε κρουνό και έτρεχε

από κανονικό ύψος. Τα νερά πέφτανε σε σχάρα και εν συνεχείᾳ σε ποτιστρα - χούρνα για τα ζώα. Το νερό με την πιεση που είχε δημιουργήσει θόρυβο, σαν μπόρα συνεχόμενης βροχής. Σε αυτή τη βρύση μαζεύονταν τα περισσότερα παιδιά. Το παιχνίδι άρχιζε νωρίς και κρατούσε μέχρι το βράδυ.

4. Η βρύση ΤΟΥ ΚΑΠΟΥ είχε αυλό και εν συνεχείᾳ πέτρινη. Αριστερά - δεξιά πλάκες που το χειμώνα πρασινίζαν ίως από την υχρασία. Και εδώ το νερό πολύ, όπως έτρεχε - έπεφτε, ο θόρυβος έμοιαζε σαν από μικρό καταρράκτη. Εκεί κοντά υπήρχε μια συκιά που τα συκά δεν προλάβαιναν να ωριμάσουν από το μεχάλο μπουλούκι παιδιών της γειτονιάς.

5. Η ΣΩΛΗΝΑ ΣΤΟΝ ΑΜΜΟ πισω από το Ηρών και λίχο πιο πάνω, ήτοντας κοντά στο έδαφος. Σκύβαμε να πιούμε νερό. Το νερό που έτρεχε δεν εσκηνιστήκε ραύκι, το έπινε αμέσως το έδαφος.

6. Η βρύση στο ΜΕΤΟΧΙ Η ΣΤΕΡΝΑ - ΔΞΑΜΕΝΗ. Έχω τις καλύτερες ζωντανές αναμνήσεις. Τα καλοκαίρια τα περνούσα στο σπίτι της μάνας μου στο ιστορικό πύργο του Ραζκαβέλα που βρίσκεται κοντά στο Μετόχι. Έτρεχα να φέρω νερό στους γονείς μου, στα αδέλφια μου. Ταυτοχρόνως μαζί με τα Ντελόπουλα κλείναμε το διακόπτη της στέρνας για να δεμίσει νερό και κατά τις 4 το μεσημέρι πηγαίναμε για κολύμπι - μπάνιο. Η δεξαμενή δεν ήταν μεγάλη, αλλά για μας φάνταζε σαν μικρή θάλασσα. Οι πρώτες μου βουτίες αλλά και τα πρώτα καρούμπαλα στο κεφάλι μου ευπρόσδεκτα δώρα. Είχαμε πάντοτε το νου μας σαν τις αλαφιασμένες αντιλόπες που πίνουν νερό κι αισθάνονται τον κίνδυνο μαζί, μη μας κυνηγήσουν στο καταμεσήμερο για να μας πάρουν τα ρούχα και μας αφήσουν τον τάσισδους. Τιμωρία ε! Για την «παρανομία» μας που θέλαμε να μάθουμε μπάνιο! Θα με ρωτήσετε πολλοί τι μαχιό φορούσαμε; Ε, λοιπόν φίλοι μου, φίλες μου, τις εταιρείας «Αδαμαίας περιβόλης» άνευ φύλου συκήσαντας.

7. Πίστευαν παλιότερα πως ... «πάταγε» τους ανθρώπους και ... παταίνανε. Μαζί με το κάτω δηλώνει ακαταστασία.

8. Προστάτευε τους πολεμιστές (αρχ.)

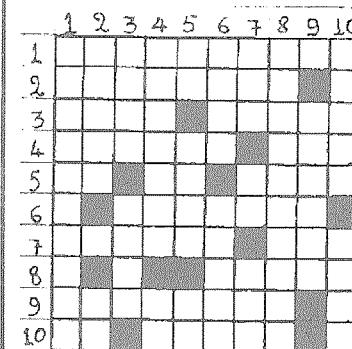
9. Από τους Καντυλαίους λέγονται διακονιαράδιοι.

10. Ένας Καντυλαίος τα εξήτει μετα γάλακτο διότι εμελέτα. Ακόμα και εκεί πήγαιναν για σκάψιμο οι Καντυλαίοι.

ΚΑΦΕΤΩΣ

1. Έτσι λέει ο Καντυλαίος όταν διφάσει πολύ και για πολύ

ΤΟ ΚΑΝΤΥΛΑΙΚΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

χρόνο (α' προς. ενεστ.).

2. Όλα σχεδόν τα σπίτια μας την είχαν πέτρινη (αντιστρ.).

3. Απαραίτητος για το κρασάκι και ας ήταν και φτωχός (αιτιατ.). Γαλλική λέξη για τη λεπτή συμπειροφορά (αντιστρ.).

4. Απαραίτητο για τη σωστή λειτουργία των φούρνων του χωριού μας. Μενεέδες (καθαρό).

5. Νησίδα των Δωδεκανήσων. Το «κρατόν» σε χορό φαλτών. Επιφώνημα.

6. Ο Καντυλαίος τη λέει επιστά. Κόβεται και από φόβο (αντιστρ.).

7. Ο Καντυλαίος θα την έλεγε χορτάρι (αντιστρ.). Πρόθεση που έχει πάθει έκθλιψη ή αποκοπή. Τούρκικη λέξη για τη σειριά.

8. Κάλτεσες.

9. Τρέμει από το πολύ κρύο.

10. Δε ξούνε στην ύπαιθρο αυτές (αντιστρ.). Σύνδεσμος συμπερασματικός.

Ο Καντυλαίος

ΑΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. ΑΛΜΠΡΙΑΤΗΣ. 2. ΑΛΕΡΩΤΟΣ. 3. ΛΑΖΟ - ΤΣΙΠΠΙ. 4. ΑΚΕΦΙΑ - ΟΑΣ. 5. ΤΣ - ΣΥ - ΑΥΓΑ. 6. ΤΣΙΑΠΡΟ. 7. ΙΣΚΙΟΣ - ΑΝΩ. 8. ΑΣΠΙΣ. 9. ΖΗΤΙΑΝΟΙ. 10 ΩΑ - ΑΧΑΙΑ.

ΚΑΦΕΤΩΣ: 1. ΛΑΛΑΤΣΙΑΖ. 2. ΣΚΑΛΑ - ΗΑ. 3. ΜΕΖΕ - ΤΑ

«Τα Κανδυλιώτικα»

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΝΔΥΛΑΣ

ΙΔΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΦΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΝΔΥΛΑΣ

Γράφει ο Αναστάσιος Κ. Οικονομόπουλος

Συνεχίζεται η προσπάθεια συλλογής και δημοσιεύσεως στην εφημερίδα μας ιδιωματικών πέξεων και φράσεων της Κανδύλας. Εδώ θα επιναιμάθω την παρακληση συμμετοχής και άπλων Κανδυλιωτών στην προσπάθεια αυτή. Μέχρι τώρα, δυστυχώς, έχουμε πολύ μικρή συμμετοχή. Παρουσιάζονται πάρα κάτω και άπλως πέξεις και φράσεις που μπόρεσα να μάζεψω ή μάζεψαν άλλοι Κανδυλιώτες:

1. Ντουσέτοι = Στρώμα γεμισμένο με φύλλα (πούσια) του καρπού του αραποστοιού.

2. Φαρφέρι = πάρα πολύ ξινό.

3. Τουτούνι = φαρμάκι, πάρα πολύ πικρό και μεταφορικά, πολύ δυνατό κρύο. Συναντιέται η φράση: Κάνει τουτούνι = κάνει φοβερό κρύο.

4. Αμπράζικος - η - ο = Απλόκοτος, ασουλούπωτος.

5. Σεντούκα = φέρετρο.

6. Πόντζι = ζεσταμένο ρακί με ζάχαρη.

7. Κυρούλια = Γιαγιά

8. Κοζίτσα = Ιλαρά απλά και το κατωτάτης ποιότητος μαθλί των προβάτων.

9. Ποριά = φράκτης που φράσσει την είσοδο σε περιφραγμένο χώρο, συνήθως υπαίθριο.

10. Σκαδιούνι = σκαδιοπάτι

11. Σιοροβίκια = ξύλο κατάληπη ή για ξυλοκόπημα. Υπάρχει η φράση: Θ' αρπάξω καμμιά σιοροβίκια και θα σε κανονίσω. Λέγεται όταν κάποιος απειλείται με ξυλοδαρμό.

Ο εκλεκτός συμπατριώτης κ. Παναγιώτης Χ. Ευσταθίου έχει να προσθέσει τις πάρα κάτω πέξεις και φράσεις:

1. Κούτουλας = κατσαρόλι μεταπληκτικό με χερούλι

2. Μπαντάβος - ή - ό = χαζός

3. Αχιουρά = άχυρα. Προφορά του υ σαν ου.

4. Τημώνα = χορτάνω. Την Τημώνα = έφαγα πολύ, χόρτασα.

5. Μπαούτα = ειρωνική γκριμάτσα. Λέξη ιταλική (Μούκανε μπαούτες = μούκανε ειρωνικές γκριμάτσες, μορφασμούς).

6. Χορίγι και χορίδι = ασβέστης

7. Γιουρντί = μαύρο, συνήθως, και χοντρό επανωφόρι, χωρίς μανίκια, που φόραγαν τα παιλιά χρόνια οι γυναίκες (Γιαγιάδες μας).

8. Φτενός = Στενός, αδύνατος

9. Πάπαπλο = ελαφρό. Χρησιμοποιείται, πολλές φορές, για να χαρακτηρίσουμε τον ελαφρόμυαλο, τον απονήρευτο, τον αγαθό. Π.χ. αυτός είναι πάπαπλο = απονήρευτος, αγαθός κλπ.

10. Ταρατσώνω = τρώγω πολύ, π.χ. την ταρατσώσα = έφαγα καλά, πάρα πολύ.

11. Στσιούθω = Σκύβω. Προφορά του υ σαν ου.

12. Παστρεύω = σκουπίζω καλά, καθαρίζω.

13. Ξεκουκουρώνω = ξυπνάω πολύ πρωΐ π.χ. Μας ξεκουκούρωσε = μας ξύπνησε πολύ πρωΐ.

14. Μπανταβιάνω = χαζεύω. Φράση: Μπαντάβιανε μπίτι = χάζεψε τελείως.

15. Βούτα ή μαστέλι = Μικρός κάδος με στερφάνια που πειώνουμε ασβέστη.

16. Ξαπεζή = πεζή, με τα πόδια.

17. Λόζι = κρυψώνας, φωλιά. Απλή λόζι = φαγητό (από τα Αγγλικά).

18. Μπινιάρια = δίδυμα

19. Μπούζι = κάτι πολύ παγωμένο

20. Γουντούτσι = πολύ παχύς

21. Νταβίζω = Μουρμουράω, γκρινιάζω συνέχεια

22. Σφρουντάω = σκουπίζω καλά. Π.χ. Σφρούντησα το τηγάνι = σκουπίσα καλά το τηγάνι.

23. Φωτερό = μικρό παράθυρο στα παλιά, συνήθως, κατώγια που χρησιμεύει για τον φωτισμό του χώρου.

24. Μισάντρα = Δωμάτιο κανδυλέικου σπιτιού παλαιού, χωρισμένο από το διπλανό δωμάτιο με σανίδια. Η καμαρούλα.

25. Ετζιέρα = Η μικρή γουρούνα, η χρονιάρικη συνήθως (Η πέξινη χρησιμοποιείται αποκλειστικά για χοιρινά).

16. Κολιτάκι = γάντζος στο εμπρόσθιο και οπίσθιο μέρος του σαμαριού των ζώων που χρησιμεύει για την πρόσδεση της τριχιάς όταν φορτώνουμε το ζώο.

17. Καθικούτσα = Η στάση κατά την οποίαν παίρνουμε κάποιο άτομο στην πλάτη μας κρατώντας του με τα χέρια μας τα πόδια του αντίστοιχα και αυτό μας κρατάει από το λαιμό.

28. Πάω σιακάτου = Ο Κανδυλιώτης με τη φράση αυτή εννοεί «πάω στο χωράφι στον κάμπο». Επειδή συνήθως, ο κάμπος είναι κάτω από το χωράφι πέξει «σιακάτου» δηλαδή ίσια + κάτω = σιακάτω - ου.

«Τα Κανδυλιώτικα»

Με μεγάλη χαρά λάβαμε 4 εργασίες μαθητών του Δημοτ. Σχολείου του χωριού μας.

Η μία έχει ως θέμα της «Το έθιμο της Τσικνοπέμπτης», η δεύτερη «Ποντιακά ανέκδοτα», η τρίτη το πουλί «Ο Καλογιάννος» και η τέταρτη «Δυστυχία δεν υπάρχει».

Από τις 4 θα δημοσιεύσουμε μόνο την πρώτη γιατί αυτή αναφέρεται στο χωριό μας και επομένως είναι μέσα στο πλαίσιο των θεμάτων που ζητήσαμε (Σχετικό έγγραφο μας προς το Δ/ντη του Σχολείου εδημοσιεύθη στο υπόριθμο της Σχολής).

Παρακαλούμε τους μικρούς συμπατριώτες μας, των οποίων οι εργασίες δεν δημοσιεύονται, να μη στενογραφήσουν αλλά να προσπαθήσουν ξανά και να προσέξουν και αυτούς και τα άλλα παιδιά στην επιλογή των θεμάτων.

Υπάρχουν τόσα θέματα που μπορούν να βγουν μέσα από τις παραδοσίες του χωριού μας, από τα ήδη, τα

έθιμα ήπλι. Τέτοια ζητάμε, να τα γράψουμε να μη χωρίσουν. Οι παππούληδες και οι γιαγιές ξέρουν πολλά απ' αυτά. Ρωτάτε και γράψτε. Και να τα γράψετε όπως σας τα λένε, Καντυλέϊκα, με το «τσιαί», με το «εδιάκα», με όλες αυτές τις λέξεις που έχει η γλώσσα του χωριού μας και την κάνουν να ξεχωρίζει και που πρέπει, για να τη διατηρήσουμε, να τη μιλάμε μεταξύ μας.

Σας ευχαριστούμε.

Το έθιμο της Τσικνοπέμπτης

Θα διηγηθώ για την Τσικνοπέμπτη όπως έχω ακούσει από τον παππού μου και από άλλους γέρους, και γιαγιάδες.

Οι κάτοικοι του χωριού μας, αγρότες και ξαμάχοι στην πλειοψηφία τους, μεγαλοφαμελίτες και φουκαράδες ζούσαν με τα μικροεισοδήματά τους και με διάφορα φόρέα.

Το κρέας το έτρωγαν τέσσερες με πέντε φορές το χρόνο.

Κάθε σπίτι έτρεφε ένα χοιρινό για το σπίτικό του. Οι εορτάζοντες τα

χριστούγεννα το έσφαζαν τότε, να περάσουν το γιορτοφόρι τους και ότι περίσσευε το έβαζαν στη «λαγιούνα». Οι άλλοι το έσφαζαν την Τσικνοπέμπτη.

Μαζεύονταν συγγενείς και φίλοι, έσφαζαν το χοιρινό και έργαν στα κάρβουνα των «καράντζαφλοι» και κρέας. Η ατμόσφαιρα του χωριού μύριζε τσικνά. Γι' αυτό την έλεγαν Τσικνοπέμπτη. Με το κρασί και το μεζέ γλεντούσαν μέχρι αργά. Τραγούδι και πιοτό, ξεχνούσαν την φτώχεια τους και τα βάσανά τους.

Το κρέας τεμαχιαζόνταν και το έρπιαγαν παστό (ταιγκαρίδες). Με το λίπος ταιγκάριαν και μαγείρευαν.

Παναγιώτης Χ. Μερκούρης
Τάξη Δ' Δημοτικού
Σχολείου Κανδήλας

Ιστορικές Έρευνες ΜΙΑ ΑΓΝΟΗΜΕΝΗ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ (Οι Παπαλεξόπουλοι του Ναυπλίου)

Του ΚΩΣΤΑ ΔΑΛΚΟΥ

Ελλάδα.

Η Καλλιόπη, η χήρα του Γερουσιαστή Παπαλεξόπουλου, η γυναίκα - θρύλος, υπήρξε η Μεγαλύτερη Γυναικεία Ελληνική Μορφή στην Εθνική Επανάσταση του 1862, που έδιωξε τους Βαβαρούς και δημιούργησε μια περίοδο προόδου στο Νέο Ελληνικό Κράτος...

Να, πως χαρακτηρίζει πρόσφατα αθηναϊκή εφημερίδα (με τον τίτλο «Μια γυναίκα ηγείται της Εξέγερσης του 1862») την συμβολή της Καλλιόπης του Παπαλεξόπουλου:

«Η ηφαιστειακή πραγματικά δραστηριότητα μιας πρωτοπόρας Ελληνίδας, μαχητικής και ασυμβίαστης, μορφωμένης και πανέξυπνης, πανέμορφης και αικατάβλητης, μιας ασυνήθιστης μορφής για τη συντηρητική και καθυστερημένη ελληνική κοινωνία εκείνης της εποχής, μιας Μεγάλης Αγωνιστριας, τέ

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ**ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΓΡΑΜΜΑ
ΤΟΥ ΠΑΠΑ - ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ**

Από τον παπα - Χαράλαμπο Δεληγιάννη ελάβαμε και δημοσιεύουμε το παρακάτω ευχαριστήριο γράμμα.

Κανδύλα 24-1-1995

Προς

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των εν Αθήναις και απανταχού Κανδυλιώτων «η Πρόοδος»

Αγαπητοί μου

Έλαβα την επιστολή σας, δια της οποίας μου ανακοινώσατε ότι το Δ. Συμβούλιον του Συλλόγου Κανδυλιώτων «η Πρόοδος» μου απονέμει Αναμνηστικήν Πλακέτα ως ελάχιστον δείγμα ευγνωμοσύνης για το έργο που πρόσφερα στο χωριό μας ως εφημέριος ιερεύς επί 57 χρόνια, ως τελετουργός των θείων μυστηρίων, ως πνευματικός πατήρ, ως συμπαραστάτης εις τους ενορίτας μου στις διάφορες περιστάσεις, στη χαρά και στην λύπη και ως συνεχιστής του έργου της διδασκαλίας του Χριστού, που αυτό τούτο είναι το κατ' εξοχήν υπούργημα του ιερέως και όχι το επάγγελμα του ιερέως.

Εύχομαι το παράδειγμά μου να είναι παράδειγμα προς μίμηση στους αντικαταστάτες μου.

Σας ευχαριστώ και σας εύχομαι από τα βάθη της καρδιάς μου για την τιμήν αυτή που μου κάνατε! Αισθάνομαι ιδιαίτεραν χαράν και ευχαρίστησιν - Σας αγαπώ και σας συγχαίρω γιατί είστε από τα παιδιά που βάπτισα, που στεφάνωσα, που νουθέτησα και κατήχησα στο Κατηχητικό σχολείον της ενορίας μου. Αισθάνομαι υπερήφανος για την πρόοδον σας και την προκοπή σας. Ιδιαίτερα χαίρουμε για τον αγαπητόν Σταύρο Λαγό που είναι το πρώτο παιδί που βάπτισα ως νέος ιερέως.

Ο Σύλλογος που εσείς διοικείτε και που είστε τα εκλεγμένα και σταχυολογημένα πρόσωπα με μόρφωσιν, με ανώτερα αξιώματα με κρατικές θέσεις και επιχειρηματίες, εύχομαι να είστε σεις οι συντελεστές της προόδου και ανάπτυξης του χωριού μας, ίνα οι επερχόμενες γενιές σας μακαρίζουν. Τον σύλλογον αυτόν εγώ θεωρώ ως το ενδεδειγμένον μέσον για την ανάπτυξην του χωριού και την επίλυσην των προβλημάτων του, που πολλά εκκρεμούν. Εύχομαι να μην διαψευστώ! Πιστεύω ότι το νέον Κοινωνικόν Συμβούλιον και ιδιαίτερα ο πρόεδρος Χρ. Δεληγιάννης θα είναι συμπαραστάτες σας και συνεργάτες σας. Τελειώνω και παρακαλώ να με κρίνετε επιεικώς στα σχόλιά σας, αν έκανα κανένα λάθος στα γραφόμενά μου, γιατί είμαι γέρων 86 ετών και «το γήρας ου γαρ μόνον έρχεται». Όλοι εμείς οι συγχωριανοί σας θαρρούντες στην εγνωσμένην καλοσύνη σας, στην αγάπη σας και θέλησίν σας για να κάνετε την Κανδύλα από τα καλύτερα χωριά, πιστεύουμε, εγώ ιδιαίτερα, ότι όλα θα γίνουν και όλα θα έλθουν κατ' ευχήν.

Η χάρις του Κυρίου και Θεού ημών και η Κοινωνία του Αγίου Πνεύματος είναι μετά πάντων ημών!

Ο ιερεύς Χρ. Δεληγιάννης

ΠΡΩΤΑΣΗ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗ

Από το συμπατριώτη Φώτη Π. Δεληγιάννη, που μένει στις Η.Π.Α., ελάβαμε, μέσω του Φίλιππα Δρόσου, την από 20-1-95 επιστολή, με την οποία διαβιβάζει τις ευχές του προς όλους τους συμπατριώτες για το 1995 και προτείνει τη συνεργασία Συλλόγου και Κοινότητας.

Επίσης κάνει και μια άλλη πρόταση που τη δημοσιεύουμε όπως τη γράφει και παρακαλούμε όλους τους Συλλόγους του Εξωτερικού να τη μελετήσουν και να εκφέρουν τη γνώμη τους.

Εμείς, για να μην προκαταλάβουμε τα πράγματα, θα πάρουμε θέση τελευταίοι.

Η πρόταση έχει ως εξής:

«Να δημιουργήσουμε ένα Σύλλογο όλων των Κανδυλιώτων όλου του κόσμου, οι οποίοι με μια σχετική συνδρομή θα είναι μέλη και θα συνεργάζονται μεταξύ των μέσω της εφημε-

ρίδας. Κάθε δε 2 - 3 χρόνια θα συνεδριάζουν στο χωριό, θα εκλέγουν Πρόεδρο, Γραμματέα κλπ. και θα παίρνουν αποφάσεις σχετικές με την πρόοδο του χωριού.

«ΤΑ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ» λοιπόν θα παίξουν μεγάλο ρόλο σ' αυτόν τον σκοπόν και θα αποτελούν συνδετικό κρίκο μεταξύ όλων των Κανδυλιώτων όλου του κόσμου».

Ευχαριστούμε τον αγαπητό συμπατριώτη και περιμένουμε γνώμες και απόψεις.

Η ΚΑΝΔΥΛΑ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ 1941 - 44

Από τον συμπατριώτη Θεοφάνη Σ. Δεληγιάννη πήραμε και δημοσιεύουμε την παρακάτω επιστολή:

Απάντηση στην Επιστολή του κ. Μ.Δ. Καρζή στο υπ' αριθ. β φυλ. ΤΑ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ, Ιανουαρίου Μαρτίου 1995.

Κ. Πρόεδρε, δεν απέχω πολύ που να χρεωστώ χάριν στον κ. Μ.Δ. Καρζήν με αυτά που σας έγραψε μου δίδει την ευκαιρία αφ' ενός μεν να διευκρινίσω ένα προς ένα αυτά που γράφει στα Κανδυλιώτικα με σαφήνεια τεκμήρια και ειλικρίνεια αφ' ετέρου να σας γνωρίζω ότι είμαι απηλαγμένος από προκαταλήψεις και προηγούμενα.

Α. Δεν είμαι Ιστορικός, ούτε Φιλόλογος ότι έκανα έργα ή εργασία το έκανα για το χωριό μας και θα προσπαθώ όσο μπορώ χωρίς να αποσκοπώ σε τίποτα απολύτως. Οι συμπατριώτες μας γνωρίζουν τον καθένα μας αρκετά καλά, το τί έχει κάνει έκαστος.

Β. Για τους Χανιέους τόσον στην Εφημερίδα μας όσο και στο βιβλίο ΑΡΚΑΔΙΚΑ 1988 σελ. 192 γράφω επιλέξει ότι «οι πρώτες ντουφεκιές της Εθνικής Αντίστασης 1941 - 1944 έπεισαν, ακούστηκαν στα γύρω βουνά της Κανδύλας» τίποτα άλλο. Το γεγονός είναι ότι τους Χανιέους τους κρέμασαν οι Ιταλοί στην Τρίπολη στον Πλάτανο στις 12/2/1943.

Γ. Για την συγκέντρωση στην απανώβρυση προς το τέλος του 1942 ήμουν παρών, θυμάμαι πολύ καλά την συζήτησιν για το ΕΑΜ τότε ήμουν στο άνθος της ήλικιας μου. Όσο αναφορά τα περί ΕΔΕΣ που γράφει, γνωρίζω ότι όντως ήτο μια κίνηση συζήτησις χωρίς έργο, προσφορά ή συνέχεια ΕΥΤΥΧΩΣ, άλλως το χωριό που ήτο τότε 2.150 κάτοικοι, θα είχε την γνωστή τύχη άλλων χωριών της Αρκαδίας που τα μίστη και τα πάθη ακόμη κυριαρχούν. Γράφει ότι οι ΕΑΜίτες του χωριού δεν έβλεπαν καλά, αν πράγματι ήτο σωστό δεν θα τον έβαναν καθόλου στην οργάνωση.

Όσο αναφορά τα ονόματα των συμμετασχόντων ενεργώς στην Οργάνωση και για το αειμνηστο παλικάρι Ευστάθιον Π. Δάλκον με αντιγράφει με ακρίβεια. Η ιστορία δεν παραδέχεται σκοπιμότητες, απαιτεί ένα και μόνον, την αλήθεια και μόνον την αλήθεια. Δεν υπάρχει αφηρημένη αλήθεια, ενδυκνείται να είναι συγκεκριμένη και σωστή. ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ ΤΗΝ ΕΙΔΑ ΔΙΑΠΛΑΤΑ ΣΦΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟΝ ΚΑΙ ΟΧΙ ΣΤΟ ΚΑΒΟΥΚΙ. Την έγραψα με ΤΟΛΜΗ, ΘΑΡΡΟΣ και με διασταύρωση κάθε αιγαίλογκου στοιχείου. Μίλησα 1980 - 1987 με πολλούς τότε εν ζωή Κανδυλαίους εσωτερικού, εξωτερικού, όλοι τους εξεφράσθηκαν με τα καλύτερα λόγια άνευ ουδεμίας κατηγορίας για κανέναν. Συγγραφείς, Καπεταναίοι αμφότεροι μου ανάφεραν εγκώμια για την Κανδύλα.

Δ. Για την μεταπήδησην Κανδυλαίου στον πολιτικό τομέα που γράφει δεν έχουμε δικαίωμα κριτικής κακόβουλης και μάλιστα όταν είναι απών και που βρίσκεται εν ζωή.

Ε. Για το Α και Ω που γράφει, το επίθετο Δεληγιάννη το φέρει το μισό χωριό. Γιατί τον πειράζει; Υπάρχει λόγος; Μήπως το πρακτικό της Κοινότητάς μας υπ' αριθ. 88 στις 27/8/1929;

Κ. Πρόεδρε λάθη δεν κάνουν εκείνοι που είναι διαρκώς απόντες, εκείνοι που δεν κάνουν τίποτα και οι νεκροί!

Πιστεύω και βίωμα στην ζωή μου είναι να σβήνω πυρκαγιές.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Ν. Ιωνία, 16/2/1995

Θ.Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

KOINΩΝΙΚΑ**ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ**

Ο Παναγιώτης Αλεξ. Προκόπος και η σύζυγός του Χρυσούλα απόχτησαν στις 13-3-95 αγοράκι.

Ο Γεώργιος Μιχ. Αντωνόπουλος και σύζυγός του Γαρούφω απόχτησαν κοριτσάκι.

Ευχόμαστε στους γονείς να ζήσουν τα νεογέννητα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Αρραβωνιάστηκαν η Γαρυφαλλία Χαρ. Ζερβογιάννη και ο Γιάννης Ντελόπουλος από την Τρίπολη. Τους ευχόμαστε να ζήσουν και καλά στέφανα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Στις 31-12-94 πέθανε και εκηδεύθη στην Κανδύλα ο Θεοφάνης Χρ. Ζερβογιάννης, ετών 89.

- Στις 11-1-95 πέθανε και εκηδεύθη στην Κανδύλα ο Βασιλείος Μιχ. Ζυγούρης, ετών 89

- Στις 20-1-95 πέθανε στην Αθήνα και εκηδεύθη στην Κανδύλα η Φωτούλα Συζυγός Μιχαήλ Πασιαλή, το γένος Ιωάννου

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ**Κοπή πίτας - απονομή πλακετών**

Η κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας έγινε εφέτος στο γραφείο του Συλλόγου μας, στις 15-1-95, παρουσία πολλών συμπατριώτων και φίλων της Κανδύλας.

Μεταξύ αυτών ο Ευάγγελος Φίλης και ο Φώτης Σιάνης, Πρόεδρος και Γραμματέας αντιποτίχως του Συλλόγου Παλαιοπυργιώτων, ο Βασίλης Καρέλας από το Σύλλογο Παρθενιώτων, ο εκδότης της εφημερίδας «Φωνή της Κυνουρίας» Στράτος Παινέσης, ο ανταρκτικής της εφημερίδας «Αρκαδικά Νέα» Γρηγόρης Ζώνης και ο Γεώργιος Παπαπλιού τ. Γ. Γραμματέας του Υπουργείου Βιομηχανίας. Λόγω χιονιού δεν μπόρεσαν να έρθουν οι καλεσμένοι μας από την Κανδύλα.

Η πίτα ήταν, όπως πάντα, προσφορά του συμπατριώτη μας Μιχάλη Αθαν. Δάλκου, τον οποίο θερμώς ευχαριστούμε.

Μετά την κοπή της πίτας ακολούθηκε η απονομή τιμητικών πλακετών. Ετιμήθηκαν οι αιδεσιμότατος παπα - Χαράλαμπος Δεληγιάννης και η διασκάλα μας Θεοδώρα Παπαντωνίου - Κούσουλα, για το έργο που προσέφεραν στο χωρίο μας, επί σειράν επών, ο καθένας μέσα από το δικό του λειτούργημα. Λυπούμαστε που οι άλλοι πνευματικοί άνθρωποι και οι ταγοί της παλιάς γενιάς που υπορέπτησαν το χωρίο μας και τους ανθρώπους του, ιερείς, δάσκαλοι, γιατροί κλπ.,

δεν βρίσκονται στη ζωή για να τιμηθούν και αυτοί κατά τα έργα τους. 'Όλοι όμως έκαμπαν αυτό που πίστευαν ως χρέος τους και καθημερινά τους θυμόμαστε και τους αναφέρουμε στις συζητήσεις μας, όταν αναπολούμε τα παλιά. Για ό,τι ο καθένας προσέφερε ή έπραξε ας είναι αιωνία του ή μηνόμη.

Επίσης ετιμήθηκαν για την επιτυχία τους σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα οι εξής: Αργυρώ Κων. Μερκούρη, Παναγιώτα Βασ. Μερκούρη, Σωτηρία Δημ. Λαρδίκου, Αθανασία Θ. Μπουρτσουκλή, Γεωργία Π. Τράντου, Ιωάννα Σωτ. Καπογιαννη και Νικολέττα Γρ. Μερκούρη. Για την επιτυχία τους στα Τ.Ε.Ι. οι εξής: Νεκταρία Ιωάν. Δημητροπούλου, Βασίλειος Χρ. Νάνος, Χριστίνα Δημ. Ζερβογιάννη και Θεοφανώ Χρ. Κανδαλέπα.

Στο τέλος προσφέρθηκαν γλυκίσματα, κονιάκ, αναψυκτικά και τσίπουρο καντυλέτικο που βοήθησε στην ανάμνησην και άναψε και διατήρησε για αρκετή ώρα τη συζήτηση μεταξύ των καλεσμένων.

Ετήσιος Χορός

Ο χορός των Κανδυλαίων έγινε στις 11-2-95 στο Ξενοδοχείο πονοτελ. Παρ' όλο που ο καιρός ήταν ωραίος και η ημέρα Σάββατο δεν τον ελάμπρυναν με την παρουσία τους όλοι οι «κλητοί» συμπατριώτες. Ας είναι καλά και ας ελπίσουμε ότι του χρόνου θα παραστούν

περισσότεροι. Εμείς οφείλουμε να ευχαριστήσουμε θερμώς τους ολίγους «εκλεκτούς» που μ' όλους τους καιρούς και μ' όλες τις προσωπικές τους δυσκολίες δίνουν πάντοτε το παρόν, όπως το 'δωσαν και φέτος.

Επίσης ευχαριστούμε θερμώς την Οινοποιία Δ. ΚΟΥΡΤΑΚΗΣ Α.Ε. για την δωρεάν προσφορά 10 κιβωτίων κρασιού APELIA και CALLIGA καθώς και το συμπατριώτη ΓΕΩΡΓΙΟ ΠΟΛΙΤΗ για την δωρεάν προσφορά 4 κιβωτίων κρασιού barbarossa, ερυθρού και λευκού, δικής του παραγωγής, εμφιαλωμένου στην Κανδύλα.

Καθώς πληροφορείστε, ο χορός μπορεί να πάντα «λίγος», αλλά ο σίνος έρευνες άφθονος. Το κέφι; Πολύ καλό και εκράτησε ως την επιτρέπομενη ώρα.

Την εκδήλωση ετίμησαν με την παρουσία τους ο Υποδ/της του ΙΚΑ Σπύρος Γιαννόπουλος με το Δ/ντη του Γραφείου του Παναγιώτη Λουμιώτη, η Γεωργία Καραμπέτου, Προϊσταμένη Νομαρχ. Ταμείου Αρκαδίας, ο Γεώργιος Παπαπλιού, ο Πρόεδρος της Κοινότητας μας Χρήστος Γ. Δεληγιάννης, πολλοί φίλοι της Κανδύλας και ο πρεσβύτης παπα - Χαράλαμπος Δεληγιάννης, ο οποίος μετά την «ευλογία της τραπέζης», ευχαρίστησε το Σύλλογο για την απονομή σ' αυτόν τημπτικής πλακέτας.

με έξοδα της Κοινότητας Κανδύλας.

Την παράσταση ετίμησαν με την παρουσία τους ο βουλευτής Αρκαδίας Δημ. Ρέπας, ο Προϊσταμένος Α/θμιας Εκπ/σης Ιωάννης Θεοδωρακόπουλος, οι ιερείς, ο Πρόεδρος και το Κοινοτικό Συμβούλιο και όλοι οι σχεδόν οι κάτοικοι του χωριού.

Στο τέλος προσφέρθηκαν εκ μέρους της Κοινότητας γλυκά σε όλους τους παρευρεθέντες. Το βράδυ ο Πρόεδρος και το Κοινοτικό Συμβούλιο παρέθεσε δείπνο στους δασκάλους μας και ακολούθησε διασκέδαση στο κέντρο Κων. Ζιαζιά.

Και εμείς, ως Σύλλογος των απανταχού Κανδυλιώτων, συγχαίρουμε και ευχαριστούμε τους δασκάλους του σχολείου μας για την άρτια οργάνωση των εκδηλώσεων της εθνικής επετείου όσο και για την όλη τους παιδευτική προσπάθεια.

ΟΙΝΟΣ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΣ ΕΗΡΟΣ
Ερυθρός και Λευκός
barbarossa
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΜΦΙΑΛΩΣΗ:
POLVINO Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ
ΕΔΡΑ: ΚΑΝΔΥΛΑ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ

ΕΠΟΣ ΚΑΝΟΥΛΑΣ - ΚΟΙΛΑΔΑ ΠΟΤΑΜΟΥ ΤΡΑΓΟΥ**ΚΑΙ ΆΛΛΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΔΑΣΜΟ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΔΕΥΣΗ****Προς**

Τους κ.κ.: 1) Υπουργό Γεωργίας, 2) Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και 3) Αναπληρωτή Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Στην Αθήνα

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ: Α. Προς τους κ.κ. Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, 2) Βουλευτές Αρκαδίας, 3) Γενικό Γραμματέα Περιφερείας Πελοποννήσου, 4) Νομάρχη Αρκαδίας και 5) Περιφερειακό Διευθυντή Ν. Αρκαδίας.

Β. Τις Υπηρεσίες: 1) Υ. Ε. Βελτιώσεων Νομού Αρκαδίας, 2) Διεύθυνση Γεωργίας Αρκαδίας και 3) 2η ΔΕΚΕ Αρκαδίας

Στις έδρες τους**ΚΟΙΝΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ**

Του Δημάρχου Λεβίδιου και των Προέδρων των Κοινοτήτων Κανδήλας, Παλαιοπύργου, Ορχομενού, Βλαχέρνας, Χωτούσας, Λίμνης, Δάρα και Παναγίτσας του Νομού Αρκαδίας.

Αξιότιμοι Κύριοι Υπουργοί,

Η απόγνωση των κατοίκων της περιοχής μας από το παρατεινόμενο, για χρόνια τώρα, σταμάτησα και τη μη ολοκλήρωση των έργων στο «Έλος Κανδήλας» και στην κοιλάδα του «Ποταμού Τράγου», που συνέχονται μεταξύ τους απόλυτα, μας οδήγησε σήμερα σε άντη κοινή σύσκεψη στην οποία ομόφωνα αποφασίσαμε τα παρακάτω:

1. Να εκφράσουμε την έντονη απογοήτευση των κατοίκων της περιοχής μας για τη μη ολοκλήρωση των εργασιών αναδασμού και άρδευσης στα παραπάνω κατονομαζόμενα έργα. Κρατικές δαπάνες δισεκατομμυρίων για την εκτέλεση των έως σήμερα έργων παραμένουν αναποτελεσματικές και μη προσδοσιφόρες τόσο για την τοπική ανάπτυξη όσο και για την Εθνική οικονομία ευρύτερα. Σοβαρότατες οικολογικές διαταραχές που επήλθαν από τις έως τώρα εργασίες παραμένουν αθεράπευτες και οι συνέπειες στο οικοσύστημα είναι ανυπόλογιστες.

2. Να απευθύνουμε έκκληση προς κάθε αρμόδιο για την ταχύτερη έναρξη και αποτεράτωση των έργων Έλους Κανδήλας και κοιλάδος Ποταμού Τράγου.

3. Να παρακαλέσουμε για την άμεση ενημέρωσή μας και κατ' επέκταση ενημέρωση των κατοίκων με τον πλέον υπεύθυνο, πρόσφορο και άμεσο τρόπο από κάθε αρμόδιο φορέα για την πορεία και τον προγραμματισμό των έργων, γιατί μαζί με την απόγνωση, που μας διακατέχει, η έλλειψη υπηρεσιακής ενημέρωσης για τα τόσο καρτά προβλήματα της περιοχής, μας δημιουργεί αισθήματα κατωτερότητας και περιφρόνησης από το υπεύθυνο Κράτος.

4. Αντιρροστεία μας να επισκεφθεί τους αρμόδιους φορείς για να εκφράσει και προφορικά τους προβληματισμούς μας.

Κύριοι Υπουργοί,

Ζητάμε επίμονα αυτά που πρέπει να γίνουν, ζητάμε αυτά που δικαιούμαστε και ζητάμε με πάθος όσα μας έχει υποσκεδεί η Πολιτεία. Τα ζητάμε εμείς οι λιγοστοί που απομέναμε σε τούτη την ιστορική και μαρτυρική γωνιά της Αρκαδικής γης, εμείς που ρομαντικά ακόμη επιμένουμε να μη θέλουμε να συνταχθούμε πλάι στις οιρανές των αστικών μαζών, αλλά να ζήσουμε στον τόπο μας. Από Σας ζητάμε να σπεύσετε το ταχύτερο αν δεν θέλετε κάποια μέρα να μας συναντήσετε στο καραβάνι του ξεριζωμού. Τα όρια της υπομονής μας έχουν πλέον εξαντληθεί και η λαϊκή δυσφορία συνεχώς ογκούται με απρόβλεπτες εξελίξεις.

Διατελούμε με εξαιρετική τιμή Λεβίδι 12 Φ/ρίου 1995

Ο Δήμαρχος Λεβίδιου Γ. Πραγκαστής, Οι Κοινοτάρχες: Κανδύλας - Χ. Δεληγιάννης, Παλαιοπύργου - Κ. Γεώργου, Ορχομενού - Π. Δραβήλας, Βλαχέρνας - Λ. Κολλίτσας, Χωτούσας - Γ. Κουρεμένος, Λίμνης - Γ